

ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΣΥΔΝΕΨ

Συμφωνία Ελευθέρου Εμπορίου μεταξύ Νέας Ζηλανδίας και Ηνωμένου Βασιλείου – κατ'αρχήν συμφωνία επί βασικών διατάξεων

A. Η Πρωθυπουργός της Νέας Ζηλανδίας, κα Jacinda Ardern, και ο Πρωθυπουργός του Ηνωμένου Βασιλείου, κ. Boris Johnson, κατέληξαν σε κατ'αρχήν συμφωνία (Agreement in Principle – AIP) επί των βασικών διατάξεων της Συμφωνίας Ελευθέρου Εμπορίου μεταξύ των δύο χωρών, σε τηλεφωνική επικοινωνία των δύο ηγετών στις 20 Οκτωβρίου τ.ε.

Στο σχετικό δελτίο τύπου που εξέδωσε το γραφείο της Νεοζηλανδής Πρωθυπουργού, επισημαίνεται ότι η Νέα Ζηλανδία είναι η δεύτερη χώρα, μετά την Αυστραλία, με την οποία το ΗΒ καταλήγει σε κατ'αρχήν συμφωνία στην βάση διαπραγμάτευσης νέου κειμένου, μετά την αποχώρηση του ΗΒ από την ΕΕ.

Το κείμενο της Συμφωνίας θα προωθηθεί εκ νέου στους διαπραγματευτές των δύο πλευρών προκειμένου να γίνει επεξεργασία των επιμέρους διατάξεων. Επί του παρόντος, ωστόσο, δεν έχει ανακοινωθεί κάποιο χρονοδιάγραμμα για την ολοκλήρωση του κειμένου και την θέση σε ισχύ της Συμφωνίας.

Η διαπραγμάτευση της Συμφωνίας προχώρησε με αρκετά ταχείς ρυθμούς, καθώς η κατ'αρχήν συμφωνία επιτεύχθηκε 16 μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης των σχετικών διαπραγματεύσεων (17 Ιουνίου 2020).

Πέρα από την διμερή διάσταση, η Συμφωνία Ελευθέρου Εμπορίου μεταξύ Νέας Ζηλανδίας και Ηνωμένου Βασιλείου θεωρείται ότι προλειαίνει το έδαφος για την εισδοχή του ΗΒ στην Συνολική και Προοδευτική Συμφωνία Συνεργασίας Ειρηνικού (Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership – CPTPP) η οποία θα επιτρέψει την προνομιακή πρόσβαση των προϊόντων και υπηρεσιών της χώρας στις αγορές του Ειρηνικού. Την είσοδο του ΗΒ στην CPTPP υποστηρίζουν τόσο η Νέα Ζηλανδία, όσο και οι Αυστραλία και Ιαπωνία, οι οποίες αποτελούν συμβαλλόμενα μέρη.

B. Όσον αφορά στο περιεχόμενο της Συμφωνίας, η Νέα Ζηλανδία δεσμεύεται να καταργήσει το σύνολο των δασμών που επιβάλλει σε βρετανικά προϊόντα, από την έναρξη ισχύος της Συμφωνίας.

Από πλευράς βρετανικών δεσμεύσεων, η Συμφωνία προβλέπει την άμεση κατάργηση των βρετανικών δασμών στο 96,7% των εισαγομένων νεοζηλανδικών προϊόντων από την έναρξη της ισχύος της. Σε αυτά τα προϊόντα περιλαμβάνεται το κρασί και το μέλι που έχουν ιδιαίτερο εξαγωγικό ενδιαφέρον για την Νέα Ζηλανδία. Για ορισμένα γεωργικά και κτηνοτροφικά προϊόντα για τα οποία το εξαγωγικό ενδιαφέρον της Νέας Ζηλανδίας συγκρούεται με συμφέροντα βρετανών παραγωγών, η Συμφωνία εισάγει μεταβατική περίοδο έως και δεκαπενταετούς διάρκειας, κατά την οποία θα εφαρμοστεί σταδιακή αύξηση της αδασολόγητης ποσόστωσης των εισαγωγών νεοζηλανδικών προϊόντων στο ΗΒ. Μετά το πέρας της δεκαπενταετίας, προβλέπεται πλήρης κατάργηση των βρετανικών δασμών για το σύνολο των νεοζηλανδικών προϊόντων.

Συγκεκριμένα, η αδασολόγητη ετήσια ποσόστωση για το νεοζηλανδικό πρόβειο κρέας στο ΗΒ αυξάνεται άμεσα στους 35.000 τόνους με την θέση της Συμφωνίας σε ισχύ και συνεχίζει να αυξάνεται σταδιακά μέχρι να φτάσει τους 164.205 τόνους ετησίως κατά το δέκατο πέμπτο έτος ισχύος της Συμφωνίας. Σε αυτό το διάστημα, οι ποσότητες που υπερβαίνουν την καθορισμένη

ποσόστωση του έτους θα επιβαρύνονται με δασμούς πλέον ευνοούμενου κράτους (most favoured nation – MFN). Μετά την πάροδο της δεκαπενταετίας, οι ποσοστώσεις και οι δασμοί στα νεοζηλανδικά προϊόντα αίρονται πλήρως.

Αντιστοίχως, η αδασολόγητη ετήσια ποσόστωση για το νεοζηλανδικό βόειο κρέας στο ΗΒ αυξάνεται άμεσα στους 12.000 τόνους και συνεχίζει με σταδιακές ετήσιες αυξήσεις οι οποίες θα καταλήξουν στους 60.000 τόνους κατά το δέκατο πέμπτο έτος. Μετά την λήξη της δεκαπενταετίας, οι ποσοστώσεις και οι δασμοί στα νεοζηλανδικά προϊόντα αίρονται πλήρως.

Οι δασμοί στις εισαγωγές γαλακτοκομικών προϊόντων από την Νέα Ζηλανδία στο ΗΒ θα αρθούν πλήρως εντός πενταετίας. Κατά την πενταετή μεταβατική περίοδο, η αδασολόγητη ποσόστωση για τα τυροκομικά προϊόντα της Νέας Ζηλανδίας θα αυξηθεί άμεσα στους 24.000 τόνους με την έναρξη ισχύος της Συμφωνίας και θα συνεχίζει να αυξάνεται σταδιακά έως τους 48.000 τόνους κατά το πέμπτο έτος εφαρμογής της. Η αδασολόγητη ποσόστωση για το βούτυρο θα αυξηθεί άμεσα στους 7.000 τόνους με την έναρξη ισχύος της Συμφωνίας και θα συνεχίζει να αυξάνεται σταδιακά έως τους 15.000 τόνους κατά το πέμπτο έτος εφαρμογής της. Από το έκτος έτος της ισχύος της Συμφωνίας, οι ποσοστώσεις και οι δασμοί στα νεοζηλανδικά γαλακτοκομικά προϊόντα αίρονται πλήρως.

Γ. Οι διατάξεις της Συμφωνίας Ελευθέρου Εμπορίου βελτιώνουν σημαντικά την ανταγωνιστικότητα σειράς αγροτικών προϊόντων τα οποία έχουν ιδιαίτερη σημασία για την νεοζηλανδική οικονομία. Συνολικά, σύμφωνα με προβολές της νεοζηλανδικής πλευράς, η Συμφωνία αναμένεται ότι θα συνεισφέρει στην νεοζηλανδική οικονομία επιπλέον έσοδα της τάξης των 970 εκατ. NZD και συνολική αύξηση των εξαγωγών προς το Ηνωμένο Βασίλειο της τάξης του 40%.

Όσον αφορά στον αναμενόμενο αντίκτυπο της Συμφωνίας σε επιμέρους νεοζηλανδικά προϊόντα, επισημαίνονται τα εξής:

Όινος: Σύμφωνα με στοιχεία της στατιστικής υπηρεσίας της Νέας Ζηλανδίας, το ΗΒ εισήγαγε, κατά το δωδεκάμηνο Απριλίου 2019 – Μαρτίου 2020, νεοζηλανδικούς οίνους συνολικής αξίας 463,1 εκατ. NZD (συνολική ποσότητα 48.577 hL). Σημειώνεται ότι το ΗΒ είναι πολύ σημαντική αγορά για τους νεοζηλανδικούς οίνους, καθώς βρίσκεται στην δεύτερη θέση μεταξύ των διεθνών προορισμών του προϊόντος, μετά τις ΗΠΑ, ενώ, μέχρι πρότινος, ήταν ο πρώτος διεθνής προορισμός του προϊόντος. Ο δασμός που επιβάλλεται επί του παρόντος κατά την είσοδο του νεοζηλανδικού οίνου στην βρετανική αγορά ανέρχεται σε 10-26 GBP ανά hL (προσθέτει κατά μέσον όρο 0,95 NZD στην τιμή του προϊόντος ανά φιάλη, σύμφωνα με εκπροσώπους του κλάδου), επομένως η πλήρης άρση του δασμού από την πρώτη ημέρα ισχύος της Συμφωνίας θα δημιουργήσει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα έναντι των διεθνών ανταγωνιστών. Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι κατά την τρέχουσα περίοδο, η τελική τιμή των νεοζηλανδικών οίνων στην βρετανική αγορά επιβαρύνεται σημαντικά από το αυξημένο μεταφορικό κόστος (από 2.000 GBP ανά κοντέινερ προ πανδημίας, σε 8.000 GBP ανά κοντέινερ κατά τις πρόσφατες αποστολές), συνεπώς η επίδραση της άρσης των δασμών θα είναι μετριασμένη μέχρι να επανέλθουν οι τιμές των μεταφορικών στα προηγούμενα επίπεδα.

Μέλι: Το ΗΒ είναι ένας από τους τρεις σημαντικότερους εξαγωγικούς προορισμούς για το νεοζηλανδικό μέλι παγκοσμίως. Κατά το δωδεκάμηνο Απριλίου 2019 – Μαρτίου 2020, το ΗΒ εισήγαγε νεοζηλανδικό μέλι αξίας 74,9 εκατ. NZD. Επί του παρόντος, το προϊόν επιβαρύνεται με δασμό 16% κατά την είσοδο του στην βρετανική αγορά και η πλήρης απελευθέρωση της πρόσβασης του από την πρώτη ημέρα ισχύος της Συμφωνίας αναμένεται να δημιουργήσει σημαντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα έναντι των διεθνών ανταγωνιστών.

Πρόβειο κρέας: Ωφελημένες θα είναι και οι εξαγωγές του νεοζηλανδικού πρόβειου κρέατος στο ΗΒ, δεδομένου ότι, επί του παρόντος, η συγκεκριμένη κατηγορία προϊόντων επιβαρύνεται με δασμούς που σχεδόν διπλασιάζουν την αξία τους (12% + 500 NZD/100kg). Σύμφωνα με στοιχεία της στατιστικής υπηρεσίας της Νέας Ζηλανδίας, το ΗΒ εισήγαγε, κατά το δωδεκάμηνο Απριλίου 2019 – Μαρτίου 2020, συνολικά 35.950 τόνους νεοζηλανδικού πρόβειου κρέατος αξίας 366,1 εκατ. NZD. Είναι εμφανές ότι η σημαντική μεταβολή στην τελική αξία των νεοζηλανδικών προϊόντων την οποία θα επιφέρει η άρση του δασμού, θα επηρεάσει τα μερίδια στην βρετανική αγορά.

Βόειο κρέας: Σύμφωνα με στοιχεία της στατιστικής υπηρεσίας της Νέας Ζηλανδίας, το ΗΒ εισήγαγε, κατά το δωδεκάμηνο Απριλίου 2019 – Μαρτίου 2020, συνολικά 540,1 τόνους νεοζηλανδικού βόειου κρέατος αξίας 4,0 εκατ. NZD. Επί του παρόντος, οι συγκεκριμένη κατηγορία προϊόντων επιβαρύνεται με δασμούς που σχεδόν διπλασιάζουν την αξία τους (12% + 492 NZD/100kg).

Γαλακτοκομικά προϊόντα: Σύμφωνα με στοιχεία της στατιστικής υπηρεσίας της Νέας Ζηλανδίας, η χώρα εξήγαγε στο ΗΒ 339,2 τόνους βουτύρου αξίας 1,6 εκατ. NZD και 100,8 τόνους τυροκομικών προϊόντων αξίας 508,6 εκατ. NZD, κατά το δωδεκάμηνο Απριλίου 2019 – Μαρτίου 2020. Επί του παρόντος, και η συγκεκριμένη κατηγορία προϊόντων επιβαρύνεται με δασμούς που σχεδόν διπλασιάζουν την αξία τους (358-374 NZD/100kg).

Δ. Το ΗΒ ήταν ο 7^{ος} σημαντικότερος εμπορικός εταίρος της Νέας Ζηλανδίας κατά το οικονομικό έτος 2019/2020 με όγκο εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών ύψους 6,0 δισ. NZD. Κατά το ίδιο διάστημα, η Νέα Ζηλανδία ήταν ο 55^{ος} σημαντικότερος εμπορικός εταίρος του ΗΒ με μερίδιο 0,2% του συνολικού διεθνούς όγκου εμπορίου της χώρας.

Οι βασικές κατηγορίες προϊόντων που εξάγει η Νέα Ζηλανδία στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι τα κρεατικά, το κρασί, τα φρούτα, τα μηχανήματα, τα αυγά, το μέλι και το μαλλί. Η συνολική αξία των εξαγωγών αυτών ανήλθε στα 1,5 δισ. NZD κατά το 2020.

Οι βασικές κατηγορίες προϊόντων που εισάγει η Νέα Ζηλανδία από το Ηνωμένο Βασίλειο είναι τα οχήματα και ανταλλακτικά, τα μηχανήματα, ο εξοπλισμός και τα φαρμακευτικά προϊόντα. Η συνολική αξία των ανωτέρω εισαγωγών ανήλθε στα 1,7 δισ. NZD κατά το 2020.

Όσον αφορά το εμπόριο υπηρεσιών, ο όγκος εμπορίου των δύο χωρών κατά το οικονομικό έτος 2019/2020 ανήλθε στα 2,8 δισ. NZD. Οι νεοζηλανδικές εισπράξεις προέρχονται πρωτίστως από τα ταξίδια, τις μεταφορές και τις επιχειρηματικές υπηρεσίες.

Επιπλέον, το ΗΒ αποτελεί τον σημαντικότερο επενδυτικό εταίρο της Νέας Ζηλανδίας στην Ευρώπη, με διμερή όγκο εκατέρωθεν επενδύσεων ο οποίος ανήλθε στα 2,8 δισ. NZD, κατά το 2019. Συγκεκριμένα, το απόθεμα ΑΞΕ του ΗΒ στην Νέα Ζηλανδία κατά το 2019 ανήλθε σε 1,8 δισ. NZD και το απόθεμα νεοζηλανδικών ΑΞΕ στο ΗΒ ανήλθε σε 957 εκατ. NZD.

Οι δύο οικονομίες χαρακτηρίζονται από συμπληρωματικότητα, καθώς το ΗΒ προμηθεύει την Νέα Ζηλανδία κυρίως με βιομηχανικά αγαθά, ενώ η Νέα Ζηλανδία προμηθεύει το ΗΒ κυρίως με γεωργικά προϊόντα και, υπό αυτή την έννοια, υπάρχει μεγάλο περιθώριο αμοιβαίως επωφελούς εμπορικής συνεργασίας το οποίο η Συμφωνία Ελευθέρου Εμπορίου θα αναδείξει περαιτέρω.

Ε. Συγκριτικά με την αντίστοιχη συμφωνία μεταξύ Ηνωμένου Βασιλείου και Αυστραλίας, η Συμφωνία του Ηνωμένου Βασιλείου με την Νέα Ζηλανδία κρίνεται περισσότερο συντηρητική, καθώς η πλήρης απελευθέρωση της πρόσβασης των νεοζηλανδικών προϊόντων στην βρετανική αγορά λαμβάνει χώρα σε μεγαλύτερο βάθος χρόνου, ενώ, κατά το μεταβατικό στάδιο, καθορίζονται μικρότεροι όγκοι αδασολόγητων ποσοστώσεων έναντι των αντίστοιχων ρυθμίσεων για την πρόσβαση των αυστραλιανών προϊόντων.

Ωστόσο, συνολικά, η Συμφωνία κρίνεται ιδιαίτερα επωφελής για την Νέα Ζηλανδία και οι νεοζηλανδικές παραχωρήσεις δεν φαίνονται επώδυνες. Οι κλάδοι που θα μπορούσαν να θιγούν από την είσοδο των βρετανικών προϊόντων στην Νέα Ζηλανδία δε είναι σημαντικοί για την νεοζηλανδική οικονομία, ενώ, αντιθέτως, η πλήρης απελευθέρωση των νεοζηλανδικών εισαγωγών θα μπορούσε να δημιουργήσει πίεση σε εγχώριους παραγωγούς στο Ηνωμένο Βασίλειο (π.χ. κτηνοτρόφοι).

Ενημέρωση 21.10.2021